

Sygn. akt I ACz 824/13

POSTANOWIENIE

Dnia 8 listopada 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie I Wydział Cywilny w składzie następującym

Przewodniczący:	SSA Andrzej Palacz
------------------------	---------------------------

po rozpoznaniu w dniu 8 listopada 2013 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **J. B.**

przeciwko **Towarzystwu (...) S.A. w W.**

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda

na postanowienie Sądu Okręgowego w Rzeszowie z dnia 5 września 2013r. sygn. akt I C 1259/13

p o s t a n a w i a:

oddalić zażalenie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w Rzeszowie zwolnił powoda J. B. od obowiązku uiszczenia opłaty sądowej od pozwu ponad kwotę 1.500 zł, oddalając wniosek w pozostałym zakresie.

W uzasadnieniu rozstrzygnięcia stwierdzono, że wniosek powoda o zwolnienie od kosztów sądowych rozpatrywany w kontekście obowiązku uiszczenia, na tym etapie postępowania, jedynie opłaty sądowej od pozwu, zasługiwał na częściowe uwzględnienie. Opłata od pozwu wynosi 7.500 zł i jej uiszczenie w całości nastąpiłoby z uszczerbkiem w koniecznym utrzymaniu powoda. Niemniej jednak powód prowadzi działalność gospodarczą, spłaca ratę kredytową za zakupiony samochód, a przedłożone przez niego oświadczenie budzi zastrzeżenia co do zgodności z rzeczywistością.

Z tego też względu, w ocenie Sądu Okręgowego, jest on w stanie uiścić część opłaty sądowej od pozwu w wysokości 1.500 zł bez uszczerbku w koniecznym utrzymaniu siebie.

W obszernym zażaleniu na powyższe postanowienie, powód zarzucił naruszenie przepisu art. 102 ust. 1 u.k.s.c. poprzez błędne przyjęcie, iż nie przysługuje mu prawo do zwolnienia go od całości opłaty sądowej od pozwu.

Wskazując na powyższe domagał się zmiany zaskarżonego postanowienia poprzez zwolnienie w całości z obowiązku ponoszenia kosztów sądowych.

Skarżący podniósł, iż jest on współwłaścicielem ciągnika siodłowego, a nie jego wyłącznym właścicielem. Z prowadzonej działalności gospodarczej w 2012r. osiągnął dużą stratę (112.344,32 zł). Zobowiązany jest także do ponoszenia comiesięcznej raty kredytowej za zakupiony samochód, który potrzebny jest mu do prowadzenia działalności gospodarczej.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje :

Zażalenie powoda nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 102 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tj. Dz. U. z 2010 r. nr 90 poz.594 ze zm.) zwolnienia od kosztów sądowych może się domagać osoba fizyczna, która złożyła oświadczenie, że nie jest w stanie ich ponieść bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny.

Przepis ten we wskazanych w nim granicach, kreuje prawo podmiotowe jednostki i tworzy generalną kompetencję sądu powszechnego do zwolnienia uczestnika postępowania cywilnego od kosztów. Zwolnienie z kosztów gwarantuje uzyskanie ochrony sądowej podmiotom gorzej sytuowanym, dla których poniesienie kosztów w całości, a nawet w części, nie jest możliwe bez uszczerbku dla niezbędnego utrzymania.

Jak jednak zasadnie wskazał Sąd Okręgowy generalną zasadą jest odpłatność wymiaru sprawiedliwości. Słusznie też Sąd ten wskazał, że strona zamierzająca wnieść sprawę do sądu powinna liczyć się z koniecznością poniesienia określonych wydatków i na ten cel oszczędzać, ograniczając zaspokajanie bieżących potrzeb. Dopiero wówczas, gdy poczynienie tych oszczędności prowadziło do wyraźnego uszczerbku utrzymania koniecznego strony i rodziny, można mówić o istnieniu podstawy do przyznania zwolnienia.

Z akt sprawy wynika, że powód domaga się od pozwanego zasądzenia kwoty 150.000 zł z tytułu zadośćuczynienia za krzywdę powstałą wskutek śmierci syna w dniu 11 września 2004r. W toku postępowania likwidacyjnego powód otrzymał od pozwanego kwotę 45.000 zł tytułem odszkodowania z tytułu pogorszenia sytuacji życiowej po śmierci syna oraz kwotę 6.715,26 zł tytułem zwrotu kosztów pogrzebu (k. 12-13).

Powód prowadzi działalność gospodarczą. Za 2012r. wykazał stratę w wysokości 112.344,32 zł, przy kosztach uzyskania przychodu w wysokości 425.146,15 zł (k. 37-41). Spłaca ratę kredytową za zakupiony samochód w wysokości 3.000 zł miesięcznie.

Z cyt. na wstępie przepisu wynika, że koszty sądowe wyprzedzają jedynie koszty bieżącego utrzymania koniecznego dla strony i jej rodziny. Nie ma żadnych podstaw do przyjmowania, że inne zobowiązania takie jak np. konieczność spłaty kredytów, czy innych zobowiązań, mają pierwszeństwo przed kosztami sądowymi.

Skoro powód zdecydował się wnieść pozew o zapłatę i zasądzenie na jego rzecz kwoty 150.000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę spowodowaną śmiercią syna po upływie prawie 10 lat od tego zdarzenia, to powinien liczyć się z obowiązkiem poniesienia choćby w części kosztów sądowych i poczynić w tym celu oszczędności z bieżących dochodów w dłuższym okresie czasu. Niewątpliwie takie możliwości powód posiadał, skoro pomimo osiągnięcia straty w dalszym ciągu prowadzi działalność gospodarczą.

Z tych też względów, Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji postanowienia na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.